

SIC!

ირაკლი ოქრუაშვილი გადადგა

მთავარი მიზეზი უცნობია...

საქართველოს ეკონომიკური განვითარების
მინისტრი ირაკლი ოქრუაშვილი თანამდებო-
ბიდან გადადგა.

ინფორმაცია ოქრუაშვილის ყოფილმა პრეს-
მდივანმა ნანა ინგოროვამ დაადასტურა.

მისივე თქმით, ოქრუაშვილმა გადადგომის
შესახებ განცხადება პრემიერ-მინისტრის სა-
ხელზე 17 ნოემბერს დაწერა.

ყოფილი პრეს-სამსახურის უფროსი გადად-
გომის მიზეზებს ჯერჯერობით არ აკონსტატებს.

გადადგომის შესახებ ცნობა პრემიერ-
მინისტრმა ზურაბ ნოღაიდელმაც დაადა-
სტურა.

თავდაცვის ყოფილი მინისტრი ოქრუაშვილი
ეკონომიკური განვითარების მინისტრად 10 ნო-
ემბერს დაინიშნა. გუშინ ის კიევში იმყოფე-
ბოდა. სავარაუდოდ, ეკონომიკის მინისტრო-
ბიდან გადადგომის შესახებ კომენტარს ის
დღეს, უკრაინიდან დაბრუნების შემდეგ გაა-
კეთებს.

ეს ხელისუფლება უკვე გადაყენებულია

3

სიტყვა ბარაქუბიანი, საქმე ბადანია

კვირაპალი

„ვინც ესპანეთი
სასიცოცხლო
ვარდებით მოწკა —
დიდი ზოგადი:
ფედერალიკო გარსია
ლორკა...“ (8-9)

შემოქმედებითი კავშირების ხელმძღვანელთა მიმართვა პრეზიდენტს

სამართლის განყოფილება

5

გაგუგუგუგის ჯანყი

10

სიკვდილი საკუთარ ბაღში

- სახელმწიფოებრივობისკენ დიდი გზა გვაქვს გასავლელი და ეს ერთ ადამიანზე არ არის დამოკიდებული
- რამდენად ძვირად დაგვიჯდება რუსეთთან კონფლიქტი, მომავალი გვიჩვენებს

© ოპოზიცია

„რუსეთი ჩვენს წინააღმდეგ სამხედრო ძალაზე გაცილებით უფრო საშიშ ძალას იყენებს“

ნომრის სტუმარი პრეზიდენტ-დემოკრატიული პარტიის ლიდერი გაჩუკი ქარდავა

— გატონო გაჩუკი, როგორ შეაფასებთ დღევანდელ პოლიტიკურ სიტუაციას?

— დღეს, რატომღაც, მოდურია ის, რომ ცუდსაც და კარბსაც, რაც ქვეყანაში ხდება, ამხინა პოლიტიკურ სიტუაციას. თუ ქვეყნის მთელი დაზავებულია, მაშინ უნდა ვთქვათ, რომ ეს არის პოლიტიკური სიტუაცია. თუ ქვეყნის მთელი დაზავებულია, მაშინ უნდა ვთქვათ, რომ ეს არის პოლიტიკური სიტუაცია. თუ ქვეყნის მთელი დაზავებულია, მაშინ უნდა ვთქვათ, რომ ეს არის პოლიტიკური სიტუაცია.

არა აქვს დემოკრატიისთვის. რბილად რომ ვთქვათ, დღეს ქვეყანა იმყოფება დიქტატურის პირობებში. შეიძლება ახსნა ვიღაცა დაარსების პირობების დიქტატი, საბაზო დიქტატი, მაგრამ ვიქტორი, რომელიც არის ბარაკოვი სიტუაციის დიქტატი. მაღლა ლავროს, რომელიც ჩვენ გვარგუნა დამოუკიდებლობა, მაგრამ სახელმწიფოებრივობისკენ დიდი გზა გვაქვს გასავლელი და ეს ერთ ადამიანზე არ არის დამოკიდებული, ეს დამოკიდებულია თითოეულ ადამიანზე, თითოეულ ქართველზე.

— როდესაც რუსეთთან ურთიერთობა გამწვავდა, გვერდით შეგვადგა, რომ მოსალოდნელი იყო სამხედრო აგრესია რუსეთის მხრიდან...

— თუ თქვენ შეიარაღებულ სამხედრო ინტერვენციას გულისხმობთ, ვფიქრობ, რომ რუსეთისთვის ეს მხოლოდ მოცემა შეიძლება იყოს. დღევანდელი მსოფლიო

ამას, უბრალოდ, არ დაუშვავს. სხვა მხრივ, რუსეთი ყველა კალის-ხმავს იყენებს ჩვენს წინააღმდეგ. გვიძინებს უმძიმეს სოციალურ ფორმას. სამწუხაროდ, ჩვენი ხელისუფლების წყალობით მთელი დემოკრატიული პარტიები ისევ რუსეთის ხელშია. მე გამოვიცხადებ, რომ აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის ტერიტორიებზე. ის ამას ვერ გააძლავს. იმაც შეეცადა შენიღბული სახით მიიღოს მონაწილეობა ამ კონფლიქტში. დანარჩენი სამხრეთელი რუსეთი იყენებს არანაყოფიერებას და სახიფათო ძალებს, ვიდრე სამხედრო ძალებს.

— გატონო გაჩუკი, რა უნდა დაუპირისპიროს სამხრეთელი დასავლური ცივილიზაციის, რომელმაც შეიძლება წაღებოს ჩვენი თვითმფრინვა, ტრადიციები...

— დასავლური ცივილიზაცია ყოველთვის არ ნიშნავს ანტიმარულს, ანტიმარულად დიდებულს, თუმცა დასავლეთის ქვეყნებში არსებ

გოგს მიფინარეობს, რომელიც საერთოდ მიუღებელია ჩვენი იდეოლოგიისათვის. ევროპა გვერად უფრო ტრადიციულია, ვიდრე ჩვენ ის გვგონია. ევროპული დემოკრატიზაცია ნიშნავს პარტულ-დასავლურ სინთეზს. არც ყველაფრის უარყოფაა სწორი და არც ყველაფერი ცუდის მიღება. არავინ გვხვავს თვას იმას, რაც მიუღებელია ჩვენთვის. თუ მოგვხვავს, ჩვენ საბრძოლო ნიშნავს გვაქვს და ეს იმუნიტეტი ჩვენი რწმენა, ჩვენი მართლმადიდებლობა — ასეთი ჩვენი პარტიის მოსაზრება. ჩვენ არც პრეზიდენტულ ნაციონალიზმს მივსაღებთ და არც სტერილურ დემოკრატიას.

— თქვენი აზრით, როგორი პოლიტიკური სისტემაა მისაღები ისეთი პატარა ქვეყნისთვის, რომელიც სამხრეთელია?

ესაუბრა ნათუნა ჩიგოგიძე

© ქართული მეტალურგია

საქართველოს პრეზიდენტი რუსეთში

სამხრეთელი პრეზიდენტი მიხეილ სააკაშვილი გუშინ რუსეთში იმყოფებოდა და მეტალურგიულ კომპანიაში მილსაგლინაში, მილსაგლინაში, კირსა და ცემენტის საამქროებში გასწავლა.

მილსაგლინაში საამქროში ინფრამუხა დევიდოვიჩი პოლუშკინი, რომელმაც შუა აზიის ქვეყნებსა და აზერბაიჯანში დიდი მოთხოვნაა.

მილსაგლინაში საამქრო წლების განმავლობაში განვითარებული იყო. იმ მცირე 1088 - 8988 დიამეტრის მილები ინარჩუნებს.

რაც შეეხება ცემენტის საამქროს, იგი, ძირითადად, გათვლილია ქარხნის რემონტისთვის და გაზარდა არსებული მოთხოვნის დასაქმებულებად. პირველი ეტაპზე, წარმატება წელიწადში 1200 ტონა იქნება. დასაქმებულები 300-მდე ადამიანი.

დაგეგმილია სუპერთანამედროვე ქარხნის აშენება, რომელიც მომავალში ათიერკვანისა და მიმდებარე რეგიონების მოთხოვნილების დაკმაყოფილებაში იქნება ორიენტირებული.

„რუსეთის მეტალურგიული ქარხანა“ 2005 წლის 12 ოქტომბერს, საჯარო აუქციონის წესით, „ენერგია და ინფრასტრუქტურა“ 22 მლნ. დოლარად შეიძინა.

● ჩვენი კორპორაციის ვრცელი მასშტაბიანი პროექტები რუსეთის მეტალურგიულ ქარხანაზე იხ. მე-4 გვერდზე.

© გზა ევროპისკენ

ხელისუფლება გამოსავალს ეძებს

სამხრეთელი პრეზიდენტის ოცნება, ქვეყნის ევროკავშირსა და ნატოში გაწევრიანება და ეს, გარკვეულწილად, რეალური ხდება: თუმცა ევროკავშირისა და ნატოს მოთხოვნები გაცილებით მაღალია, ვიდრე პრეზიდენტის ელემენტი. არადა, ამ მოთხოვნის დაკმაყოფილებას, როგორც არასდროს, ისე უნდა ვეცადოთ, რადგან რუსეთიდან დემოკრატიულ ქართველებს სამოქალაქო არსებობის არანაირი სახსარი არ ხვდება.

რუსეთი კი სამხრეთელითაა ურთიერთობაში ლავროს. პრეზიდენტმა პუტინმა გადაწყვიტა, აქვს რუსეთში მცხოვრები სამხრეთელი ხელოვნური დამოუკიდებლობის ორდენით დაჯილდოვოს. ერთ-ერთი პრეზიდენტი — მაგალა მსარაშვილი იმდროინდელი, რომ რუსეთის პრეზიდენტის ეს ქმედება რუსეთ-სამხრეთელი დაკავშირებული ურთიერთობის შენეებას გარკვეულწილად ხელს შეუწყობს. მანამდე კი, ვიდრე რუსეთი სამხრეთელითაა დამოუკიდებლობის ურთიერთობის განახლებისკენ პირველ ნაბიჯებს გადადგამს, სამხრეთელი პრეზიდენტის თანაგრძნობა ნიშნავს გუგუნიანაძეს სანქტ-პეტერბურგში დიდი საბარაკის მფლობელად, წარმოუდგენს სიტყვას, ხოლო საბარაკო სამართლებრივი გზა გუგუნიანაძე პრეზიდენტის ნათესავების გენერალურ გენერალს შეეცადა...

„ქართველები ხელსავე ევროპული გზა აირჩიეს და ამ არჩევანს ვერაფერი შეეცვლის. ჩვენი ევროპული მიმართულება თვითმხიანი კი არა,

სახელმწიფო არჩევანი და პოლიტიკა. ევროპას არ უნდა ეშინოდეს ჩვენთვის კარის გაღება, რადგან სამხრეთელი ქვეყნები დემოკრატიის გზაზე დგას...“ „ქართველები არა მარტო ევროპელები, არამედ გუგუნიანაძე ევროპელები ვართ. ევროპა იყო ყოველთვის პირველი, რომელმაც, ძველ-ბედობის შემს, დასახმარებლად მივმართავდით სოლმ...“ „არგუშენადა ამის წინაშე ევროპულ-ტარებს სტრასბურგში დიდი-დიდებს შორის ინგლისურად მოსაზრებ პირველი პრეზიდენტი მიხეილ სააკაშვილი. დიდი მაღლა გატონო პრეზიდენტი, თქვენი გამოცხადება, ევროპულ-ტარებს ინგლისურ-ფრანგულად გამოცხადება ქართველ პრეზიდენტს მოულოდნელად პარტულად მიმართა ევროპულ-ტარებს პრეზიდენტმა, და ამით, გარკვეულწილად, ჩვენდამი კეთილგანწყობა გამოცხადდა.

პრეზიდენტის განცხადებით, სა-

ქართველთა შორის უპირველესი პირობებია ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენა, რაც მხოლოდ მშვიდობიანი მეთოდებით უნდა მოხდეს. მიხეილ სააკაშვილი აცხადებს, რომ სამხრეთელი ხელისუფლება დიდად აფხაზი და ოსი ხალხების ინტერესებს.

ხელისუფლება რომ გამოსავალს ეძებს, ვაძეგნებ. როგორ და რამდენ ხანში მოხერხდება ამ გზის პოვნა, რამდენად ძვირად დაგვიჯდება რუსეთთან კონფლიქტი, მომავალი გვიჩვენებს...

„ამთავარი პარსა მოგვადება, თუმცა, საბარაკო, ცივი სამართის გადაგორება, რუსეთის მუშაობის მიუხედავად, სამხრეთელი გინც თვითადაა პირველი, რადგანაც რამდენიმე ხნის წინ, კასპის საზღოვანიდან გამოდინარე ორი მილსაგლინა ბაიხანა. ასე რომ, ალტერნატივა არის — ან აზერბაიჯანული, ან ირანული გზა.

ოლღა ცისკარიშვილი

© ინფორმაცია

საქვეყნო კანონპროექტი უკან გაითხოვეს

მიხეილ მაჭავარიანმა პარლამენტში ერთი თვის წინათ შეტანილი კანონპროექტი, პენსიების შესახებ, საორგანიზაციო დეპარტამენტიდან უკან გაითხოვეს.

მაჭავარიანის თქმით, კანონპროექტი ეხება პენსიების ღირებულებას სტაჟისა და დამსახურების

მიხედვით, თუმცა, როგორც მიხეილ მაჭავარიანმა ჯი-იჩი-ენთან საუბარში განაცხადა, ამ ეტაპზე მთავრობას პროექტის განხილვისთვის საპარტნიო თანხები არ გააჩნია.

ხვალ რა იქნება, არავინ იცის.

ჯი-იჩი-ენი

ესაუბრა
ჯანკუა

ფიქრები ხაზგაშლილად

კარუსელი ტრიალებს, ძველანა კი ადგილზე დგას

გავფრთხილდით ყველაზე მსხვილად ვართ კარუსელზე. ზოგს ლოშინ, ზოგს სპილოსი, ხოლო ზოგსაც აქლეთის ფორმის სპილოსი გვრგვინა წილად, მაგრამ ამას გავინდობდით დიდ ყურადღებას არ ვაქცევდით, რადგან მთავარი გრუნვის პროცესი იყო. პრინციპში ახლაც ასეა. ჩვენს პრეზიდენტს რომ კარუსელი უყვარს, ამას დიდი ფიცი-მტკიცე არ სჭირდება. რატომ უყვარს, ამის მიხედვით იოლია. კარუსელზე მოძანება საკმაოდ გუნდურად ხდება გარემოს, ასევე გავრცელებული ვერაფრეს თვალის მიღწევას, გადინარი მოკატანისთვის.

წინა კვირა ფრიალ საინტერესო ინფორმაციით დაიწყო. ტექნიკურად უნივერსიტეტმა, რომელსაც ქართული საინჟინრო ინტელიგენციის სამეცნიერო, ილია ჭავჭავაძის სახელით უწოდებდა და კიდევ ვინ მოთვალის, რა საძვარი ეპიკურებოდა არ იხსენიებდნენ, აკრძალვით ვერ გაიბრა. ამ, ერთი შეხედვით, სენსაციურ ამბავს, წესით დიდი აქტიუტაში უნდა მოქცეულიყო, მაგრამ — არაფერი მსგავსი. ამა-ნი, ასე თუ ისე, ითქვამს ერთი-ორი სიტყვა და ამით მორჩა ამ თემაზე საუბარი. სამაგიეროდ, კვირის ბოლოს ოპოზიციის, შემდგომ პრესისა და, აქედან გამომდინარე, საზოგადოების თვალსაწიერში საპარტიალო-ლოს მთავარი, „ნოქარი“ კახა ბენდუქიძე მოქცა. საქმეში ჩახედული ხალხი, გენადი ხაზინისა არ იყოს, „ზურგის ტყინით გრძნობდა“, რომ რაღაც ისეთი უნდა მომხდარიყო, გვერდზე კითხვას რომ განცემდა პასუხს და, თავის-

თავად, ცხადია, გვერდს ახალსაც წარმოგვად. მოსახლენი მოხდა. შიშვალწინა ეპოქისთვის, თავდაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრები და დღის წესრიგში დადგა კიდევ რამდენიმე საინინსტროს გაერთიანება. როგორც ყოველთვის, ოპოზიციის პრეზიდენტის ეს ნაბიჯი არ მოეწონა. პრინციპში არც უნდა მოსწონებოდათ, უმთავრესად იმით, რომ ოპოზიციის ერთ-ერთი ის კაცი, რომელიც ვინმეს იმდენს გააბადინებს, რასაც ამა-დე უბედურდნენ ჯერ ბენდუქიძეს — მანანა არჩვამ-გამსახურდია, და შემდეგ მოგვრებას — ლევან ბერძენიშვილი. ირაკლი ოქრუაშვილს დიად მხოლოდ გია გარამიძე დაუპირისპირდა, ისიც შვანის სიტყვა-

ლეში. კიევდან დაბრუნებულმა პრეზიდენტმა დაპირისპირებულში შიშვალწინა, მაგრამ რამდენიმე დღის შემდეგ გატონმა ზურაბმა პრეზიდენტის საკითხებთან დაკავშირებით გაგართულ პრეზიდენტს ალენიშნა, რომ საქართველომ ალარ უნდა დაუშვას ისეთი შეცდომები, როგორიც მოხდა „თელისის“ ამერიკელეზისათვის მიყიდვის დროს. ამ ფრაზით ყოფილმა პრეზიდენტმა კაილი ირაკლი ოქრუაშვილს გაჰკრა, რომელიც აქტიურად იყო ჩართული ამ ბარიკაბაში. და ყველაზე მთავარი: ოქრუაშვილს კალწინა დიდი რეიტინგი აქვს ხალხში. მისი შინაგან საქმეთა მინისტროგინდან თავდაცვის მინისტრად გადაყვანა ალიქვეს, როგორც დაქვეითება და აქტიუ-

რი პოლიტიკიდან ჩამოშორება. მაგრამ ასე არ აღმოჩნდა. მან კიდევ უფრო აიმაღლა რეიტინგი და, მასთან ერთად, გავლენაც. ასე რომ, მისი „ჩამოშორების სტრატეგია“, სრულიად შესაძლებელია, საკმაოდ წარმატებული აღმოჩნდეს (თუ ენერგეტიკაც მას შეუერთდეს, გავლენაზე თქვენ ოქრუაშვილის რეიტინგი). არადა, სამთავროვო ცვლილებები ასეთი ფორმით რომ უნდა მომხდარიყო, რთული გასათვლელი არ იყო. 1. ღვინის გასაღების „სარდალ“ ირაკლი ოქრუაშვილის და-

ნიშვნა. გავლენა პრეზიდენტთან ხაზი გაუსვა მის კარგ მენეჯერობას.

2. რთული კანქთი, სადაც პრეზიდენტმა ოქრუაშვილს, მერაბიშვილს და ცისკარიშვილს განარღვიო უფოდა, სპი-მონიშვინისათვის კი მხოლოდ პოლკოვნიკობა გაიბატა.

ამ ორი ფაქტიდან ნათლად ჩანდა, რომ სპიომონიშვილის მოგვალი მაინცდაბინც ვერ „იფურქმეოდა“.

3. ბენდუქიშვილის კალიან „გაგე-ჯილბა“. ოქრუაშვილის ეპოქის მინისტრად დანიშნა პირველ რიგში შიშვალწინა ბენდუქიშვილი, „ვართო გააძაბას“. რაც შიშვალწინა სწრაფად გაყიდოს ყველაფერი და დაბრუნდეს თავის ნამდვილ „სამშო-ლოში“, თანაც ოპოზიციას მთავრობის ამ მხრიდან კრიტიკის საფუძველს მოუსპოვოს.

4. დ. ნ. „სამხრეთის ოსეთი“ ჩატარებული დ. ნ. „არჩვენები“. ეს არჩვენები, რა თქმა უნდა, უკანონოა, მაგრამ, ცხადია, სანაკოვეის „გაგეზიგინებება“ საკმაოდ შორსგაბრუნებული და სწორი ნაბიჯია. მისი ერთ-ერთი შედეგი თუხდაც ისაა, რომ ქონსოვს ვარინტი გაგათილდება. ამ სვლასთან განსორცხვებებს რუსი პოლიტიკოსები გან, „ომის პარტიის“ ლიდერად შერაცხული ოქრუაშვილის მოქმედება კალწინა გვერდს უსწრებს უფოვას გვაცილებს ჩვენ და უმცნის მათ.

ყოველივე ზემოთხსენიდან გამომდინარე, სამთავროვო ცვლილებები მაინცდაბინც ურიგო არ უნდა იყოს, რადგან წინ საკმაოდ დაბაბული პოლიტიკური მოქმედებები გველის.

გია გარამიძე

SOS!

როგორც კანონიერებისა და სამართლიანობის უპირველეს გარანტს საქართველოს პრეზიდენტს, გატონ მიხეილ სააკაშვილს

გატონე პრეზიდენტო, შემოქმედებითი კავშირების ხელშეწყობაში მონაწილეობით დიდი პატივისცემით, გისურვებთ ძველს შიდა და საერთაშორისო საზარზუა წარმატებით მოღვაწეობას, არ მოგაქვია დიდი უფლის გზარკელოება და ხალხის თანადგოვა. გატონე პრეზიდენტო, თქვენს წარმატებულ აღმშენებელ საქმიანობასთან ერთად, გვსურს ჩვენი გულწრფელი გაცხადება, რომელიც შემოქმედებითი კავშირების პროგნოზებს უნდა. დიდი იმედი გვაქვს თქვენი გულწრფელი და ქართული კულტურისა და სულიერებისადმი თქვენი გულწრფელი პატივისცემით, შემოქმედებთ გვერდით დადგებით. აქვე აღვნიშნავთ, რომ საქართველოს შემოქმედებთ კავშირები, რომლებიც არიან მსოფლიოს საერთაშორისო შემოქმედებითი გაერთიანების წევრები და კულტურის სფეროს არაერთ საერთაშორისო პროექტში არიან ჩართულნი, საჭიროებენ საკანონმდებლო ხელშეწყობას, ხოლო ის წარმატებული აქტის პროექტი, რომელზეც გვსურს თქვენი

ყურადღება მივიყვროთ, აუარესავე შემოქმედებითი კავშირების მდგომარეობას და შეუძლებელს ხდის უმნიშვნელოვანესი პროექტების განხორციელებას, რაც უარყოფით საერთაშორისო რეზონანსს გამოიწვევს. როგორც ჩვენთვის ბახდა ცნობილი, საქართველოს პარლამენტში წარმოდგენილია წარმატებული აქტის პროექტი, რომელიც ითვალისწინებს „შემოქმედებუ-ბათა და შემოქმედებითი კავშირების შესახებ“ საქართველოს კანონში ცვლილებების შეტანას. კერძოდ, აღნიშნული კანონის 30-ე მუხლის მე-5 და მე-6 პუნქტების გაუქმებას. მიგვაჩნია, რომ აღნიშნული პუნქტების გაუქმება იურიდიულად გაუარესებელია, რადგანაც საქართველოს აღმასრულებელი ხელისუფლების მიერ (ყოფილი ქონების გარეშის სამინისტრო, ეპონომიკის სამინისტრომ ჩვენი არაერთგზის წერილობითი მიმართვის მიუხედავად, არ შესრულდა მასზე დაპირებული მოვალეობა და რეგისტრაციის არ გატარდა ის შენობა-ნაგებობები, რომლებიც საქართველოს შემოქ-

მედებითი კავშირების: მწერალთა, მხატვართა, კომპოზიტორთა და სხვა, ხალხსა იმყოფებოდა და იმყოფება ამჟამად. გარდა ამისა, კარგად მოგხსენებათ, რომ საქართველოს კანონმდებლობით, რომლის უპირველესი გარანტიც თქვენ ბრძანდებით, დაუშვებელია სახელმწიფოს მიერ ერთხელ უკვე გამოცხადებული ნების შეცვლა სრულიად საინინაოფდებო პოზიციით. ეს პირდაპირ ლახავს ზოგადსაგანმანათლებლო წერებას. იგივე კანონით კი პირიქით, კერძოდ მისი 26-ე მუხლის მე-3 პუნქტის სახელმწიფოს ავალდებულებს, დაიცვას შემოქმედებითი კავშირის ქონებრივი უფლებები, ხოლო ამავ კანონის მე-12

მუხლის თანახმად, სახელმწიფო შემოქმედებითი მოღვაწეობის მიზნით გარკვეულ შეღავათებს უნდაც შემოქმედებითი კავშირების საქმიანობას და აკრძალულია სახელმწიფო ორგანოების და თანამდებობის პირთა ჩრებვა შემოქმედებითი კავშირების საქმიანობაში. ფაქტობრივად კი გამოდის, ახალი ცვლილებების მიღება ნიშნავს საოქალაქო კანონისათვის უკუძვევითი კალის მინიჭებას, რაც საქართველოს საოქალაქო კოდექსის მე-6 მუხლის მიხედვით არ შეიძლება, რადგანაც ზიანის მომტანია და აუარესავს პირის მდგომარეობას. გარდა ამისა, ეს იქნება ის საერთაშორისო ხელშეკრულებები

პატივისცემით

საქართველოს შემოქმედებითი კავშირების სახელით:

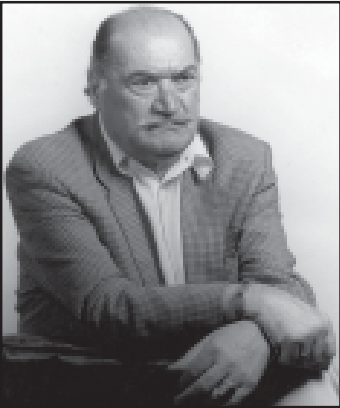
ზურაბ წერეთელი — საქართველოს დიზაინერთა კავშირი, გიგა ლორთქიფანიძე — საქართველოს თეატრის მოღვაწეთა კავშირი, ვაჟა აზარაშვილი — საქართველოს კომპოზიტორთა კავშირი, მახვალა გონაშვილი — საქართველოს მწერალთა კავშირი, ზურაბ რცხილაძე — საქართველოს ჟურნალისტების კავშირი, გიორგი ჯანგარიძე — საქართველოს მხატვართა კავშირი, დავით აბულაძე — საქართველოს არქიტექტორთა კავშირი, თენგიზ უთმალიძე — საქართველოს ძირითადი ფოტო კავშირი.

№ 227. შაბათი, 18 ნოემბერი, 2006 წელი.

ჟოჟია

მწი, მთვარე და ხასიათი

ჯანსუღ ჩარკვიანი

მოჭუტული მთალები

მოჭუტული მთალებით, ჩინული და ყაზახი, ირონიით გვიმერს, მე თუ მკითხავთ – არა მხოლოდ განზრახვით, ის მზე სჯობდა, ის მზე.

ჩვენს თავს აღარ ვეყუდებით, ან ვისივართ არ ვიცით, ვხედავ, უცხო სიზმრებს, საცოდაო ქართველო, წამს წუთზე ვინ გაგიცვლის? ის მზე სჯობდა, ის მზე.

„თავისუფალი გოგები“

კი, თავისუფლები არიან ბოშები, ბოშები ცხოვრობენ მათხოვრის გროშებით.

ყველა მეციური თავის სულს ებარა, ავის მოგონება დამის უბანია, და თუ მათხოვრობა, თავისუფლებაა, მაშინ საქართველოს თავისუფალია.

ალილია

განთიადი შენი ალიონია, გზა ღრუბლისა ჩემი ყალიონია.

ეს სიმღერა ჩემი არმადანია, ცა ლოცვისა, შეხე, რა მაღალია.

მის არწივი კლდემ შემდგარ გორამზე, ისე მიმგერს, როგორც თანამოაზრე.

ბოლო წყალი ისევ ჩაიღურია, მე ვლოცულობ, – ალი – ალილია...

დედა

მთელი სიცოცხლე ვიყავ მარად ფიქრში ჩართული, კეთილმორწმუნეს ვით გშვენოდა ლოცვა ქართული.

მსურდა გამეგო, დავიბადე, რისთვის და ვისთვის, ან რას ნიშნავდა დედაჩემის სახელი – პისტი. აქაც და იქაც, სიყვარულის სახელი გშვენის, სარწმუნოებას ნიშნავს თურმე სახელი შენი.

შენ ახლდი ცისა განაჩენსა ვით თქროს ზოდი, ჩემს სიყვარულში მამაჩემსა ცხრა თვითა სჯობდი.

გამოიწერეთ, გავითი...

(თამაზ წიფნიაძეს) დღეს, საქართველოს ჭურსა და მარანს, ლოდივით ადევს ბერწი მტრის ხელი, „ლიტერატურული გაზეთი“ – არა, გარდაიცვალა მისი მკითხველი.

თუმც გხედავ, მამო, სევდით გაქდენილს, სევდით გასცქერი სახლებს ნახანძრევეს, მე, მაინც მჯერა, ჩვენი გაზეთი, ხალხს მიულოცავს ძველით ახალ წელს.

ლეონი იმ ყველას

ერის ყველა ქაჯის – ყველა გოიმ მარჯვენს, იმით წყევლა-კრულვას აუ, აუ, რა სჯობს, ვინც ჩემს სალანძღავად კალამს მოიმარჯვეს, ყველა ნაძირალას, ყველას გაუმარჯოს.

გაღლიანი მამაპი

ჩამოგთვალთ? – ერიპა... ვერ ჩამოგთვლით, ბევრი ხართ.

წყევლა-წყევლა-წყევლითა, სიყვით – მოსაწყენითა.

წყველის ხაზინადარო, ნეტა სად ბინადარობ?

შენ, ისეთი მონა ხარ, ბატონსაც ვერ მონახავ.

მტრისა სულში შემეძვრალი, მარტოსული მეძავო.

ნუთუ დაბადებიდან მიზღის აბრა გეკიდა.

დაფრენ, როგორც მერცხალი, სირცხვილის ჩამრეცხავი.

აი, შენთან დამწოლის, – რძე, ხაჭო და მაწონი...

რათა სტირი, გცემენ რო? კერპითაყვანისმცემელო.

ბორჩალო

მაგონდება ბორჩალო, ქართველთაგან დაცლილი, ხუთი წლისა ვიყავი, ცხენზე ვიჯექ კაცივით.

მივუშვებდი ადვირს და მერე, ვეღარ ვიჭერდი, და მომდევნდნ ხარხარით, მეგობარი ბიჭები.

ერთნაირად ვუყვარდი – მაღალსა და განმორჩილს, ერთხელ, ცხენს მივენდე და მდინარეში აღმოვჩნდი.

ნაპირს შერჩა ცხენი და მოგონება მთლიანად, ბოლოს, გადამარჩინა, კაცმა ახელედიანმა.

შემოსცურა ტალღებში, გამომგაცა მდინარეს, ახლაც ვეთაყვანები იმ ხილსა და იმ არეს.

ისიც მახსოვს, ვიდაცამ ბაიათი მიმღერა,

ახლაც ხუთი წლისა ვარ, გული ისე მიღელავს.

არც რამე ახსენდება რაინდულად არმოზილს, აუ, რა მაგარია მოგონება ბავშვობის.

გამარჯობა, ბორჩალო! ყველაფერი მორჩა რო?

კველი ქარი და

ბავშვობის განსვენება

ვერაზე და ზემელზე, ყველა ოჯახს ვიცნობდი, ერთი ვინმე გოგონას ცეცხლის ალით ვიწვოდი.

სულ ფეხებზე მეკიდა ვინ პეტრე და ვინ პავლე, თორმეცისა ვიყავი ომში რომ გავიპარე.

დამეწივნენ მცხეთაში, ვაგონიდან ჩამოხვეს, ყურთან მილაწუნებდნენ და მაგლეჯდნენ სამოსელს.

მართლა სულზე მოგვისწრეს – ახლანდელი წამოშობით, მარტო მე არ ვიყავი, – მე – რეზო და ანზორი.

გრამეაიდან რამდენჯერ გადმოვმტარე უკუღმა, მთელ უბანში მიცნობდნენ, მოჩუბარს და გულმგულდარს.

მარად მემახსოვრება – ძველი ქარი ვიდრე ქრის, ვერის ბაღში „აღმართზე“ – „ბაგდაძე“ ვიდექი.

ვერ ვიგანდი „ჩამშვებს“ და ვერცა კიდე დამხმენებს, კაი ბიჭებს ვუშვებდით, ისე, როგორც „მარსელებს“.

ყველა მისას იღებდა ვინც კი ძმობას გვირედა, ვაი, დედას – საკუთარს, ვინმე შეაგინებდა?

იდგა ქამი სეგყვისა, ქამი სულმთლად შეცვლილი, მოდიოდა ჰიგლერი ნამუსგადარეცხილი.

ბობოქარი – ყველა დღე ჰგავდა შავი ზღვის დედას, პური გვექნდა, ყველა და დედაჩემის სიმღერა.

ვეუბნები შეილებს და შეილთაშვილს და შეილიშვილს, მათხოვარი ქართველი არ მინახავს თბილისში.

ფრიალებზე ვსწავლობდი – ერთი გოგოს ჯინაზე, მერე გაგვეყვს შუაზე – ყველა გზა ჩაგვირამებს.

წაველ, ვაჟთა სკოლაში, „სამოსანი“ შევიქენ, მორჩა, მერე რაც იყო, თავს ვერაფრით შევიქეხ.

აღარც დაგვაფებივარ, სხვის სადილს და სხვის სამხარს, ბავშვობაში ვინც იყავ – დიდობაშიც ისა ხარ.

ძილუი გაპარული

ვახ, ჩვენი აკვნის გამთელეო, აღარცა რთველი არ რთველობს, გძინავს მშვერო ქართველო, ვეღარც იღვიძებ, ქართველო.

ვის ახსოვს, აგრე შენება, ვახ, დედაც ამ ნასუფრალის, მითხარით, რა გვემელება, ნეტა, რას ფიქრობს უფალი.

სახელოვანი თანამედროვენი

თურმე უცხოობაშიც არის სიამე...

წელაულს მთელი ქართული მაცნებარებისათვის ღირსშესანიშნავი და მდიდრე, საბაგო ავგაბი მოხდა: მსოფლიო სახელის გამოჩენილი ანათავალვარი, საპარტოვლო მაცნებარებათა ეროვნული აკადემიის პრეზიდენტი თამაზ ბაგრატიონი აპირებს ჯერ ახორცილოს საპარტოვლო აკადემიის უცხოელ წევრად, შემდეგ მაცნებარებათა ეროვნული აკადემიის (ლათინური სხეულებით) „აპადემია ევროპა“, მართლაც – ევროპააღმართა ნამდვილ წევრად.

რასაკვირველია, მძევის საზოგადოებრივ ცხოვრებაში ასეთი მნიშვნელოვანი ფაქტორი თავის დროზე სათანადოდ გააშუქა პრესაშიც და ტელევიზიამაც, მაგრამ ჩვენ განიცდით მთელი საპარტოვლო თამაზ ბაგრატიონის, მსოფლიო მკითხველისათვის მორიგე აკადემიის შესახებ მისთვის ცნობილი ინფორმაციის სრულად მიწოდებას.

– **ბატონო თამაზ, როგორ იწყება ამ ერთგვარ პრესტიჟული ამერიკის ნაციონალური აკადემიის ინტერვიუ და რა ტრადიციები მოსდევს?**

– ამერიკის ნაციონალური აკადემია დაარსდა 1863 წელს და შესაბამის აქტს ხელი მოეწერა სახელმანთმწიფო პრეზიდენტმა აბრაჰამ ლინკოლნმა. ამ წამყვან დარგებში საპარტოვლო მკითხველი ითვლება, ჰუმანიტარულიდან მხოლოდ ანთროპოლოგია და ფსიქოლოგია. ამ ანთროპოლოგიის სპეციალში ვარ არაარსული.

აკადემიის წევრები იწყებენ მათს პლანკი და ალგარტ ანგუბინი, ნილს ბორი და ენრიკო ფერმი, პენიცილინის აღმოჩენილი ფლოიდო, დენ-ის მოდელი შიმპანზეები უოტსონი და კრიკი, ატომური ბომბის მამა როზარტ ოპენჰაიმი, რუსი აკადემიკოსები ანდრეი კოლმოგოროვი და ანდრეი სხაროვი, წევრია თანამედროვე კოსმოგონიის უდიდესი სპეციალისტი სტივენ ჰოკინგი და გავრი სხვა. სხვათა შორის, სხვადასხვა დროს აკადემიაში შედიოდა და შედის 200-მდე ნოვაციონტი. ამ ჩამონათვლიდანაც ჩანს, რომ ამერიკის ნაციონალურ აკადემიაში არჩევა ყოველი გვლევარისათვის არის უმაღლესი სამეცნიერო პატივი. მართლმოდინს მოხარული კი არა ვარ, ასეთი პატივი რომ მხვდა, არამედ იმისაც, რომ ჩვენი ეროვნული აკადემია წარმოჩნდა, რომლის პრეზიდენტიც გახლავართ.

ამერიკის ნაციონალურ აკადემიაში ყოფილი, როგორც ახლა ავგოვან, საჭოტო სივრცეიდან 6-7 კაცი რუსეთიდანაა და ერთი საქართველოდან. არჩევნები ყოველწლიურად იმართება 25 აპრილს. განსაზღვრულ სახეობაში ვითარებაში გადმოვიცავა წინა წელს არჩეული უცხოელი წევრის სიგელი.

– **როგორც განსვს, უფრო ადრე განხილეთ კიდევ ერთი ამერიკული აკადემიის წევრი...**

– დიან, ამერიკის ხელოვნებათა და მეცნიერებათა აკადემიის ნაციონალურა კველია და აშშ-ის მთელი პრეზიდენტის ჯონ ალამ...

სის მმართველობის დროს არის ორგანიზებული ის, ნაციონალურისგან განსხვავებით, ძირითადად ჰუმანიტარული დარგებითაა წარმოდგენილი.

– **ზაფხულის მიწურულს მოვიდა ცნობა მაცნებარებათა ევროპული აკადემიის ნამდვილ წევრად თქვენი არჩევის თაობაზე...**

– ეს ევროპააღმართა ნამდვილ წევრად, რომელიც ზოგჯერ მოიხსენიებენ, ევროპიის ინიციატივით დაარსდა 1980-იან წლებში. ნამდვილ წევრად ამირჩევენ ევროპის მძევის გამოჩენილ სწავლულებს – ფუნდამენტურ მეცნიერებათა ყველა ძირითადი დარგის გამოჩენილ სპეციალისტებს (სხვა კონტინენტები უცხოელი წევრები არიან წარმოდგენილი). ევროპააღმართაში ჩვენი შესვლა არსებითად ნიშნავს ევროპულ აკადემიულ საბარტოვლო მაცნებარებათა ეროვნული აკადემიის აღიარებას და ევროპის მძევის მაცნებარებათა აკადემიის სპეციალში ჩართვას. კიდევ ერთხელ განვასხივთ ალვინგან, რომ უცხოეთის აკადემიაში ამ წარმომადგენელს ეროვნულ აკადემიას, როგორც მისი პრეზიდენტი.

„აკადემია ევროპა“ შტაბ-ბინა ლონდონში უქავს, მაგრამ სხლოვანს მორიგეობით მართავს ევროპის დედაქალაქებში, სათანადო აკადემიებში. წელაულს საერთო კრება უნგრეთის მაცნებარებათა აკადემიის ულგაზას შენობაში შედგა და გაუღიანებდა ჩვენში დიპლომის მიწოდება.

– **ბატონო თამაზ, თქვენ წელს პენსივ ჰრანდელადი და იმადან საპარტოვლო მაცნებარებათა აკადემიის პირველ პრეზიდენტთან დაკავშირებული ერთი ამავიტი ჩამოიტანთ, იგი იმადან დასაშვლისწორა, რომ ღირს მკითხველისათვის კიდევ ერთხელ მოსათხრობად...**

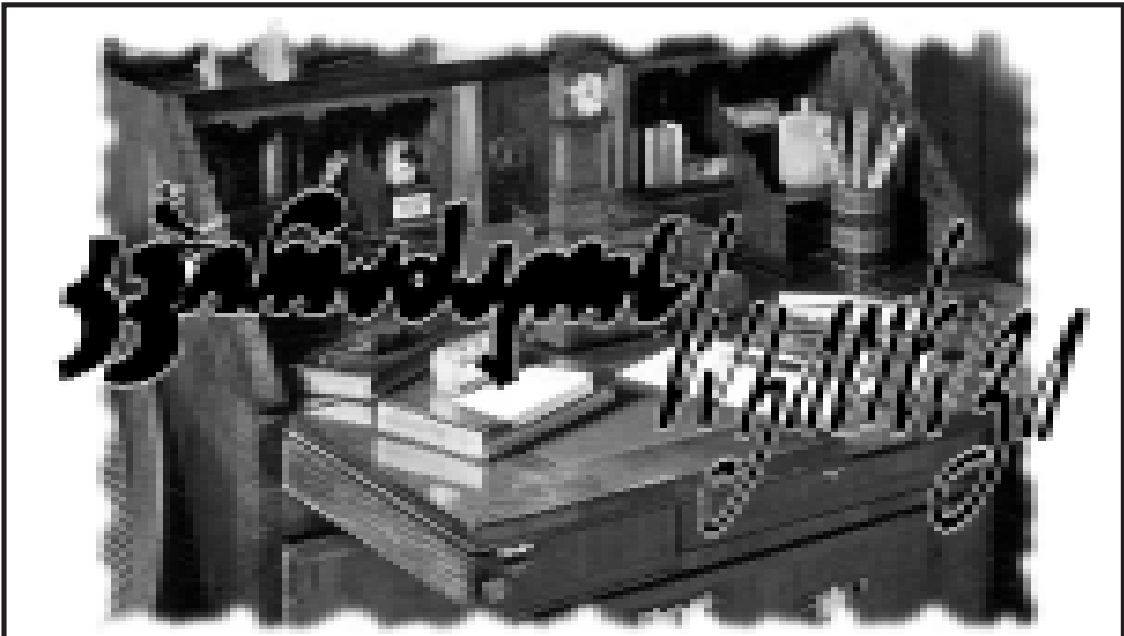
– ეს დეტალი მართლაც საბულისსმოა დიდი ნიკო მუსხელიშვილის პირობაფიისათვის... როგორც ავსტრიის მეცნიერებათა აკადემიის უცხოელი წევრი, მანში ვიყავი ვენაში, სახეობი სხლოვან, სადაც ავსტრიის პრეზიდენტი და კანცლერი მისალმებით გამოვიდნენ და ახლოდარეული დიპლომატი გადსაცეს. უნდა გითხრათ, რომ იმჟამი აკადემია მძევის პრეზიდენტის პატრონაჟის მძევი იმყოფება... აკადემიის პრეზიდენტმა, ჰერბერტ მანმა, რომელიც ჩვენსაშით გახლავთ ამერიკის მეცნიერებათა ნაციონალური აკადემიის უცხოელი წევრი, საუბრისას მითხრა, რომ კალიან დავალებული ჩვენი აკადემიისგან, რამდენადაც სალოტორო დისკრტაცი ნიკო მუსხელიშვილის შრომებზე, კერძოდ, დრეკალოვის თეორიაზე დააფუძნა და გატონ ნიკოს მანსავლელად მიიჩნევს...

ადრე აკადემიკოსი თამაზ ბაგრატიონი უცხოელი წევრი გახდა პრეტანთის მაცნებარებათა აკადემიის, რომელიც ძირითადად ჰუმანიტარული „პროფილისა“, ხოლო კიდევ უფრო ადრე (1984 წლიდან) საჭოტო სხანაში – დიდ აკადემიულ დედაქალაქი სსრ კავშირის მეცნიერებათა აკადემიისა, რომლის მძევილად გამოცხადდართ სითის მეცნიერებათა აკადემია. ჰოდა, ყოველივე ამის გათვალისწინებით შეგვიძლია დავსკვნა, რომ ბატონი თამაზი ნამეტანი „გაგვი-უცხოვდა“, ოღონდ საწინააღმდეგო არცრა გვამს, პირიქით, ძალიან გვამაყვარა. რუსეთის სხანაში კი იმდენ გამოვითქვამთ, რომ მსოფლიო არ მოახდენა იმჟამი მეცნიერებათა აკადემიიდან ქართველზარიან წევრთა „დევრტირებას“...

თამაზ ებანოიძე

A black and white portrait of an elderly woman with short, wavy hair. She is smiling slightly and resting her chin on her right hand. She is wearing a dark, textured jacket over a light-colored collared shirt. The background shows a bookshelf and framed pictures on a wall.

**რუსუდან
მუხიგულაშვილი**

ყოველკვირეული ლიტერატურულ-პუბლიცისტური ჩანართი №77

70 წელი გარდაცვალებიდან

— როგორ ფიქრობ, ფედერიკო, —
პეტისა ესპანელმა მხატვარმა ბა-
გარამ — უფრო სწორად, რომ არ
ფიქრობ, რომ სამშობლო ცარი-
ელი ცნებაა, ხოლო საზღვრები
უნდა აღიგავოს? ცუდი ესპანე-
ლი რატომ უნდა ჩავთვალოთ მოძ-
მედ, ვიდრე, ვოქვათ, ჩინელი?..

— ჭეშმარიტი ესპანელი ვარ, — იყო პასუხი — გერასიმოვს ვიცნო-
რები გეოგრაფიული საზღვრების გარეშე... მე გუმბერო ესპანეთს და
მას ტენისის თითოეული უჯრედით ვგრძნობ, მაგრამ ყველას მოძმე ვარ
და არ მწამს პოლიტიკური საზღვრები...

კითხვითაგან უმთავრესი, თუ რატომ კლავენ პოეტებს, ჩვენშიც და
ესპანეთშიც პასუხაუცებელია.

...მის მშობლიურ გრანადართან ახლოს (სწორედ მშობლიურ ადგი-
ლებში გვიმეტებენ...), მდინარის ქვიშის და ქვიან ნაპირზე, ერთდრო-
ულად ოთხი ადამიანი დახვრიტეს: ორი ტორეადორი, სოფლის მასწავ-
ლებელი — კოჭლი მოხუცი და პოეტი ფედერიკო გარსია ლორკა...

მისტერიაა მათი საბოლოო საფლავიც... როცა იმ მხარეში პოეტი მოქალაქე
ტორეადორებთან და სოფლის მასწავლებელთან ერთად, ალბათ იმა-
საც ნიშნავს, რომ აგი ჭეშმარიტად ერთგული ესპანელი პოეტია, რომელმაც
სხვათა შორის, სიკვდილამდე ცოტა ხნით ადრე, პოეზიის არსის სა-
კუთარი განმარტება დაგვიტოვა: „პოეზია შეუძლებლობაა, რომელიც
უეცრად შესაძლებლობად გადაიქცევა“...

„ვინც ესპანეთი სისიციხლმ
ვარდისით მოწვავს — დიდი პოეტი:
ფედერიკო გარსია ლორკა...“

გაღიქვნი

ლასთან გაართმევს უფლებას და-
სჯელს და განმარტდება გა-
ლატონისა და პეტის სტრიქონის
გამოქანცვლილი: „ო, როგორ
მეუბნავს გრძნობა, ჩვენი მოსის-
ხლე მტარი“...

„მეცხე ნაღვლიანი ახლავს პოე-
ტად ყოფნის სიხარულს — გან-
მარტავს ლორკა — სხვა დანარ-
ჩენი უმნიშვნელოა, თვითსიკვ-
დილიც კი...“

გახსენება იმ თარიღებისა, რო-
დესაც პოეტები მოკლულს, უპირ-
ველესად იმის აღიარებაა, რომ
გრძნობათვის მოგვრეულია
ქალის ფლორს პოეტი, ანუ როცა
ლორკაზე ფრანკისტი კომუნდ-
ტი იტყვის: „გან თაჰისი კალმით
მეტი ზიანი მოგვაცხანა, ვიდრე
სხვაგან რევოლუციით“, ცხადი
ხდება ამ მუხის მსახურთა ურე-
ულო ცხოვრება და დანიშნუ-
ლება.

პოეტებს ჰქვავდნენ ყველაგან
და ყველა ეპოქაში. მერა ამოუ-
დნენ, რომ მათდამი ნასროლი
ტყვიან საშოკოლას სვდნენ და თა-
ნამეგობრულთა გულს... და გა-
ნც ჰქვავდნენ...

გრანადა ისე, როგორც წინა-
მური, ეპოქათა დასასრულის და

დასაწყისის ნიშანსებები, რო-
ცა ალბიანები პოეტთა სისხლის
გარშემო ირავიან, ღელავან,
თითქოს ფიქვლებიან, თითქოს
სხვაგვარი ცხოვრების დაწყებას
ცდილობენ... მაგრამ ასეთი
მდგომარეობა, ერის კათარზისი
დიდხანს არ გრძელდება... გადის
დრო, ალბიანები ივიწყებენ ყვე-
ლაზე მთავარს და ალარაფერს
იგონებენ იქამდე, სანამ მომავ-
ლის პოეტის შუბლი და გული არ
გადაიძვება ტყვიის შამდგომ სა-
მიზნად...

* * *

ფრანკისტაგამ აიღეს გრანადა
სწრაფად და მოულოდნელად.
ლორკაზე: „სიკვდილი ინტელი-
გენტია“ — მათი სამსახურებრივი
ინსტრუქცია იყო. დახვრიტეს პე-
ტი, ფილოლოგი, მასწავლებ-
ელი, ჟურნალისტი, მოსაგარ-
თლები, ადვოკატი, მეცნიერე-
ბი... ისინი „იღოლოვით“ გვან-
ლობას“ და „თაღლითობა“ იმ-
ვნენ მხილველნი.

აპატიმრებდნენ და ხვრტდნენ
გაუსამართლებლად, სახელმწი-
ფოს სამართლის სახელით, მომ-
მთა გარეშე. გრანადის სასაფლა-
ოს კედელთან უსახელო მკვდრე-
ბი ეყარა... ერთდროით მოწვა —
მოხუცი მსაფლავი, რომელმაც ამ
ყველაფრის ცპარა ვერ გადაიტა-
ნა, ჭკუიდან მიიჩნა... ის ფსიქიატ-
რიულში გააგდნენ სამუდამოდ,
სიკვდილამდე...

ალბიანებში ფატალურმა გი-
გა და ამაოების განცდამ დაიწა-
გურა. ალარ ისმოდა პრეტესტის
ხმაში, მაგრამ, როგორც ჩანს,
ვერ არ გატყუილიყო სული ესპა-
ნეთისა, რომელიც უნდა გამოცხა-
დებოდათ მოკლული ტორეადო-
რების, მოხუცი მასწავლებლის
თუ პოეტის სახით... ესპანეთმა და-
იტირა მათი სიმაგაცვც და სუ-
ლისკვეთება.

დოკუმენტურად დადასტურე-
ბულია: ლორკას მკვლელობა
ოფიციალურად დაუშვა ფრანკის-
ტულმა ხელისუფლებამ. მისი გვა-
რი, მრავალთა შორის, დასასჯრატ
პირთა სიაში აღმოჩნდა.

ლორკა არ იმალეობდა. ცხოვ-
რობდა ძველნადა, მშობლიურ
სახლში. მხედდა მადრიდის ნატი-
ფის სტრუქტურის ინტელიგენციის კავ-
შირს. ხელს აწერდა ჰიტლერულ
კონცლაგებებსა და ციხეებში გა-
მომწყვდეული პატიმრების დასა-
ცავ ნერილებს თუ პატიციებს.

ის პოეტი იყო და თავს ვალდებ-
ვულად თვლიდა დაცვა ალბიან-
ნიც, სიმღერაც, პოეზიაც...

„ამ საღამოს თქვენ შეიკრიბათ
„ხელოვნების ცენტრის დარბაზ-
ში“ ჩვენი მოკრძალებული, მაგრამ
გულწრფელი სიტყვის მოსასმე-
ნად და მე ვისურვებდი, რომ იგი
ყოფილიყო ნათელი და ღრმა, რა-
თა დაგანახებინა თქვენთვის ხე-
ლოვნების საოცარი სიზარით...“

გატონებო, ჩვენი ხალხის მუსი-
კალური სული უდიდესი საფრ-
თხის წინაშე. ჩვენი ხელოვნების
პრინციპული საგანძურის უდიდესი
ნაწილი მივიწყების გზაზეა...
პატრიოტული და საპატიო თა-
ოსნობა გადარჩენისა მხოლოდ
გრძნობით და სიყვარულით სო-
ცილდება... და უშვებელია, რომ
ჩვენი იდეალური სულის ყველაზე
მგზნებარე ღრმა სიმღერები
დუშნების სიკრძალოდ წაიწი-
ლოს. და უშვებელია, რომ ის ქა-
ფი, რომელიც იდეალურად მო-
ცულ აღმოსავლეთთან გვაკავში-
რებს, მოძივდეს ლოთივებამ გარე-
იყონ... და უშვებელია, რომ ჩვე-
ნი სიმღერების ყველაზე გრძნო-
ვალე ნაწილი პროფესიონალი
სტენოგრაფის მღვრიე ღვინით
დალაგდეს...“

38 წლის პოეტის ცხოვრების
დაცავული სიმი თითქოს შუა
სიტყვაზეა გაწყვეტილი, მაგრამ
იქნებ სწორად ეს ფატალური
წყვეტილება სძენს განსაკუთრე-
ბულ ხიზლს ესპანეთის ანდალუ-
ზური სიმღერების მღვრეობა

სახელს — ფედერიკო გარსინია ლორკა... ალბათ მართლაც ყუფილება ტყივლი, რომც „ჰორიზონტაჟი“ მოცინებდა ბრწყინვალე ნაწარმით, „სიყვარული სიკვდილზე ძლიერია“.

თუკი მოჰყვება, აივანი დატოვებული ნაცნობ პირობას — გიჟი ფორთოხლით, მე აივნიდან ვუყურებ ისევ, მთიანეთი თიხას ფორთოხლისფერი პურის თავებზე (მე აივნიდან ვუყურებ ისევ თუკი მოჰყვება, აივანი დატოვებული).

მინაწერი თანამედროვე განწყობილებით

„რეჟისორ ემილიო რუის გარსინიის დოკუმენტური ფილმი „ზღვა კვდება“ ლორკას მკვლევარის შესახებ კიდეც რამდენიმე დღეა ფარული პლასტიკა გამოვლენდა. როგორც ჩანს, მის მკვლევარად მონაწილეობა არაა მხოლოდ პლანეტის (სხვათა შორის, ლორკას შორეული ნათესავები).

ფილმში საუბარია პოეტის გამაზნავ. იგი — გარსინია როდრიგესი თანამედროვე დამოკრებითულ რეჟისორს მთავრობას... ნათესავები კი ფრანკოს ფაშისტურ რეჟიმთან თანამშრომლობდნენ.

რეჟისორის ფილმში ვერაფერს ვხედავ საბჭო საფლავიდან პოეტის ცხედრის გადასვენებაზე. მერა კი საბაროს განხილვის პატარა რიგში უარით წინ აღუდგანენ ლორკას მისი შვილები. ვინ იცის, იქნებ ლოგოპოზიტი, რომც საბედისწერო ნიშანდობით, მისივე მკვლევარის ადგილას განისვენებდა ესპანეთის დიდი პოეტი...

დღეს გადრიდის კულტურის სამინისტრომ განაცხადა, რომ მთელი ერი ვალდებულია ღირსეულად დაეკალოს ფედერიკო გარსინია ლორკა — დიდი პოეტი, ეროვნული გმირი. გადმოსვენებისთვის გზადებას დაიწყეს.

დარწმუნებული ვართ, ეს გადმოსვენების რიტუალი მთიანეთის უფლებო პარტიის პიარისტების არ არის გამოყენებული. ვფიქრობთ, ესპანეთის დიდი პოეტის და ეროვნული გმირის საფლავი ლევილიდან მთაწინადაც გადმოსვენებული საბარეთველოს ეროვნული გმირის საფლავივით არ დარჩება უნებგეგმოდ და საბარცხვინოდ მითვებული.

ის გარდასული საუკუნის ერთ-ერთი ყველაზე ამოუცნოვი ფიგურა გახლდათ. დიდადა პოლონეთში, ებრაელთა ოჯახში. მიაღწია იმასაც, რომ მისი რთული ბედის წარმართვაში მონაწილეობა თვით იოსებ სტალინმა მიიღო, სოლო ადოლფ ჰიტლერი პირად მტრად თვლიდა.

მისი გარდაცვალების დღეა ამოუცნოვია. პარალელურად კი მრავალ ლეგენდას თმავს...

... ერთ დღეს, რომც ყოველგვარი იმედი ამოწურა, იგი უახლოეს საღამოზე, უკვე თითქმის დაძრულ მატარებელზე ავიდა. მარჯვშეს მნიშვნელობა არ ჰქონდა. ყველა იმდენად — უბრალოდ მგზავრი, სპარსე უბან იმდენად, აბრაამ კონფუციუსთან მიიწვიეს...

ვის არ ჰქონდა გამოუვალნი მდგომარეობა და სასოწარკვეთილს გაუწევდა ზეპუნებრივი ძალეებისთვის მიუხარბავს...

ვოლფგანგ თევალი არ იცოდა ვის, ვინცა თუ რაღაცას, შინაგანად მოუხმე. მერა აიღო ძირის დაგდებათი ძალადღის ნახევრი და როგორც თავად იგონებს: „მთელი ჩემი ნაბიჯი და გონებრივი დაძაბულობით მოვიდოდი ძალადღის ეს ჭეშმარიტი ნახევრი კონფუციუსს ბილეთად აღმეცა. მან ის მართლაც აიღო

საქცილურად დადგომილი მხრივ ჰქონდა და დიდი წარმატებითაც სარგებლობდა... მგზავრი, როგორც ჩანს, საბოლოოდ მის ვეღარ დააკმაყოფილებდა დიდი ტრავმა, თუნდაც სოლიდური შემოსავლითურთ და მან ახალი თავდადებას აღიზნა.

15 წლის ასაკში გააცნობიერა რომ სინამდვილეში ძალიან ცოტა რამ იცის და სხვადასხვა სახე-ნაგებობაში დაიწყო სწავლა.

1915 წელს ვენაში გაემგზავრა საკუთარი „ფსიქოლოგიური ცვლის“ საილუსტრაციოდ იმავხანაში ენოქიანეზმისადმი. დიდ ფიზიკოსს მან თევალი ზიგმუნდ ფროიდის სტუმრობდა. ფროიდმა გააღწეობა: 16 წლის ბიჭის მონაცემები გაეცოდა და ვოლფგანგს უბრძანა, ფიქრის საშუალებით, დაეხმობა გადარება.

გიჟი მივიდა მგზავრთან. აიღო პინეტა, მიუხედავად გამოწვეული ფიზიკოსის და მისი ენოქიანეზმის...

დასისხლიანებული და კბილებ-ჩამტვრეული მიიყვანეს ციხეში.

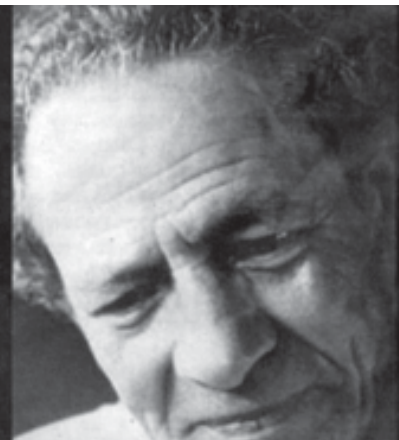
პირველივე გამოცდის შემდეგ ვოლფგანგმა ახალი მოქმედება დაიწყო. მისი ზეპუნებრივი უნარების გამოყენებით ციხის თანამშრომლები საკუთარ კამერაში შეიტყუა. თავად კი იმდენად გამოვიდა და გარდაცვალება დაიწყო... ცნობიერება დაკარგული „მედიკოსი“ გვიან გამოფიქრდნენ... სასწაულმოქმედ პატივსაცემი კი ვეღარ მიიღეს...

ერთ მშვენიერ დღეს მისივე საბჭოთა კავშირში ჩამოვარდნა. მან ამ კარგად იცნობდნენ. მისი ლექსები გრანტში განსაკუთრებულად წარმატებული იყო.

ცნობები მისივე ტალანტის შესახებ იოსებ სტალინის ყურსაც მისწვდა და გაუაღდა მისივე შეხედრის სურვილი.

სტალინს აინტერესებდა შეხედრედა ადამიანის, რომელიც სხვის ფიქრებს კითხულობდა. ვოლფგანგ კრემლი მიიწვიეს.

ვოლფგანგ მისინგი — XX საუკუნის ამოუცნოვნი პიროვნება

დახელში რაღაც უცნაურად გადახარდა. მერა „ბილეთი“ კარგად დათვალა, კომპოზიციური შედეგი და თავიანთად, თავისი დაკვირვებით განმარტა. იმ დროს მისი ვიზიტი, რაღაც განსაკუთრებული უნარი გააჩნდა, ანუ რაღაც განსაკუთრებულ ძალას ვფიქრობ...

მატარებელმა იგი გარეგნულად ჩაიყვანა, სადაც ხუთი თვე ლუკა-პურის ძიებაში გაატარა... ერთხელაც იგი შიგნითიდან დაეცა სავალი — ქუჩაში უღონოდ დაეცა გარეგნული, გამაღვივებელი შენიშვნა. პულის არ ენიჭებოდა და სასწრაფო დახმარებით მოვლენი გადასვენდა.

მისამდებლად, მოგვი, სამედიცინო სასწავლებლის მისამდე კურსის ლექცია-პრაქტიკაში უბარდებოდა. უცრად ერთ-ერთმა სტუდენტმა-პრაქტიკანტმა „მეცხეობა“ გულის კმარა გაიგონა. იგი ვოლფგანგისადმი აღმოჩნდა.

მოგვი ნაპოვნი პაციენტით ცნობილი ფსიქიატრი, პროფესორი ავალი დაინტერესდა. მანვე გამოიყვანა ვოლფგანგისადმი მდგომარეობიდან მხოლოდ მისამდე დღეს...

პროფესორმა ავალმა გურნალობის მანქანა დაასვენა, რომც ციენტის სხვის აზრებს კითხულობდა. ამავე დროს შესანიშნავად ფიქრობდა საკუთარ ორგანიზმში. მოგვიანებით პროფესორმა საკუთარი პაციენტი ძალადის ტირილის იმპრესიონალურად აღიქვა, რომელმაც მოგვიანებით მისივე ნაპოვნი ფსიქიატრი ვოლფგანგისადმი აღმოჩნდა. ტირილი ვოლფგანგისადმი აღმოჩნდა.

ბილი უმჯობესად საბი ღარი ამოაქო. გაოგნებული იქნა მისი ტიპიკური განმარტება, მგზავრი არაფერი უთქვამს... სამაგიეროდ, ზიგმუნდ ფროიდს მრავალმნიშვნელოვნად გააღვიძა. ვოლფგანგის მონაცემები ფიქრით წარმოქმნილი დაგება ზუსტად შეესაბამებოდა, ანუ პირველი გამოცდა წარმატებით ჩატარდა.

მისინგი სამოგზაუროდ მიდის იაპონიაში, გრაზილიაში, არგენტინაში... ინფორმაციის გაცემა მ. განდის, გაიცნობს ცნობილი იგონებს... ლექსებს კითხულობს დიდ აუდიტორიაში... ლონდონში, პარიზში რომში... მისი პოეზიურება იზრდება... უმჯობესად მოუხმე მთელი ისტორიის ყველაზე... მათ შორის, იმასაც, თუ როგორ იოლად ხსნიდა ჩახლართულ კრიმინალურ ისტორიებს... მისინგი ჰქონდა კიდეც ერთი საოცარი უნარი: ხელნაწერი ნახევრად ზუსტად გააოქმედდა, იყო თუ არა ამაგად ცოცხალი მისი დამწერელი.

1937 წელს მისინგი გარდაიცვალა, ერთ-ერთი თავისი ლექსი, ხმაგაღდა ინტენსივობა მისივე ფაშის სრული განადგურების ამგავი, იმ შემთხვევაში, თუ ფიქრის პირში არაფერი საბჭოთა კავშირს დაესხმებოდა თავს. ჰიტლერი აღფრთოვანდა და დიდი ფულადი პრიზი დაანდო მისთვის, ვინცა, „ინტენსივობა მისივე“ დაიწყო. გარდაიცვალა მუხრები ვოლფგანგის ფიქრები იყო გამოყვანილი. თავად იგი კი სარგებლობდა იმდენად. მისივე იოვანს. თავ-

გაუაღდა კავშირები საუბარი სხვადასხვა საკითხზე გაიგონა. მათ შორის პოლონეთის იუდაიზმის მდგომარეობის შესახებ. აგრეთვე სხვადასხვა მნიშვნელობის ტროლუკის შთაბეჭდილებაზე... გოლდს გაუაღდა ხუმრობით დასძინა:

— გატონე მისინგი, თუკი მე საუბრე ხელს არ მოგიწერო, შესაძლებელია ანდნა გავლას?

— ამ ძალადღის გარეშე? — ჩაეკითხა ვოლფგანგისადმი მისივე ლექსი სხსოვრად დაიტოვო.

— და თუკი დამატებით გავაფრთხილებ დავცხად, რომ არ გავიგვან, ვაგინე? — არ ცხრებოდა მისი პინეტა.

— კი გატონე, სანდნაღმდებო არაფერი მაქვს... — იყო პასუხი.

სტალინმა თავისი მდივანს უბრძანა თან გაეყოლოდა სტუმარს.

— თუმცა, აი, კიდეც რა... — დაუმატა სტალინმა და ფანჯარას მიუახლოვდა — თუკი მოხმობოდა უსაშუალოდ გავლას, იმ კართან დაეკითხა...

რამდენიმე წუთში ვოლფგანგის მიმართულ კართან იდგა და შეხედდა განმარტა: — მე დავცხადებ თანამშრომლებს შთაბეჭდი, რომ

მრავალ მ. მესპერმენტთა შორის, ერთ-ერთი განკუთვნილი ტროლუკის ფაშატი იყო. მან განკუთვნილი მდგომარეობის კარნახით 100 000 მანეთი გამოართვა და რომც უკვე გამოფიქრებულია თანხა უკან უბრუნებდა, განკუთვნილი საბჭოთა მუხრის ინფორმაცია დაეკითხა...

მისინგი ნებისმიერი ადამიანის ტვინის პარალიზება ხელეწიფებოდა კედლის იმით მდგომარეობისადმი შეიძლება ფიქრით დაგება გადაეცა... ლონდონში ერთ-ერთი ლექსი 100 პროფესიონალი პიროვნების დიდად ძიებით დააძინა...

თავად ფროიდის, ფსიქონანალიზის მან, ვერაფრით ხსნიდა მის ფიქრებს და შესაძლებელია მათი მანქანა...

როცა მისინგი გარდაიცვალა, საბჭოთა მდივანს, დიდად უნებლად შეიწავლეს მისი ტვინი. ცდილობდნენ გაერკვიათ მისი ფიქრების საიდუმლო. მათ იმდენი გაცრუება ელოდათ. ტვინი სრულიად ჩვეულებრივი, ტიპური აღმოჩნდა. მისინგი ყველა თავისი საიდუმლო საბარები ჩაიტანა...

ჩანართში
მუშაობდნენ
ნინო ხოფარია და
კახა ქორიძე

ИЗВЕСТИЯ
ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКОЕ ПЕЧАТНОЕ ИЗДАНИЕ

© **ფინკო ურთი**

**ყველა გზა
გლდანში მიდის**

დღეს გლდანის სტადიონზე ფეხ-
ბურთელთა XII ეროვნული ჩემპი-
ონატი“ / წლის სპეციალურ მატჩი:
„აბაჩი“ – „ოლიმპიკ“. გათმავაშ-
ვის ლიდერება შეხვედრას სტუმ-
რებმა სერიოზული უპირატესო
პოზიციებში დაიკავეს – დის-
კვალიფიკაციის გამო ვერ ითაგა-
შეაგნ აზვიზური, ხოვავაშ, მიძი-
აშვილი და ფალომჭილი, თუმცა
დაღწეულნი შიქლიან ინიძეს,
რომ გაუშემატიკაში უშეაგნ
ბრძოლას ამ გარემოების მიუხე-
დავად მაინც იხილავს.

საინტერესოა დუღლია მოსა-
ლოდნელი ვაპევიც, სადღაც მიხედო
მისისს სახელოვოცის სტადიონზე
მოქალისის, "დინამო" საჩხრისა, "ჩი-
ხურას" უმესპინძლავს. ვაპევის-
ნაშთ, რომ ეს ჯანდონი საბათოქე-
ლოდნელი ყოფიანის სახელოვოცის,
"ყაზაპვის" თანის გათამაშების
პირდოღობაჟამთ ვაპევიც სე-
პარელოვრად უკვე ნარეპოპოტი
აქვთ გადატრფილი, "კლდე-ოფში"
გასკლის საპოთხი, ასე რომ, მიტო-
ქრავთ ძალბოვის ღაჯოვპის საბაპი
ბრეგანინათ.

დღესპი 14 საათზე დანიშნულია
XII ტურის დანარჩენი მატჩები:
„გორჯოში“-„ბათუმი“, „დილა“-
„ვიტ ჯორჯია“, „ტოჩვაძე“-„მე-
რანი“, „კახეთი“-„ზესტაფონი“, „ნი-
ნოვი“- ლოკომოტივი“

© მემორიალი

**პატივი
ქანუკიანება მივაბეს**

© ტაოზა

როცა ასეთი ხელმძღვანელია

[illegible]

მასპინძელმა დავებულმა დიპლომატმა სპონსორს შე-
ნობა, ასევე, რუსული ენის (ცელმაგვანდელი გულ-
ნარ ანდროპოვილი, მათემატიკოსი (ირანა ძაჩოა-
ნიძე, ისტორიკოსი (ლიზა ვარაზიშვილი) და თქვის (მა-
თემატაგადლა ავგილი) ძეგლზე ორგანიზებული ფე-
სტივალის კლას-პატიმარი, რომელიც სანაგავო
ფონის დასახეით გაიხსნა. ჩვენმა მფხველურმა ინი-
ციატივამ, რომელმაც გასწავლავალთუ ცოლ-
გვიყნის საბავალკვლად გაბათილვის და მც-
ნიერების საბიზიტროდ ანოვულის სპეციალის-

[illegible]

საქართვეგოს მიწაზე უკვე არაა
მცხოვრები, ვინც არ იცნობდა
საქართვეგოს მიწაზე უკვე არაა
მცხოვრები, ვინც არ იცნობდა
საქართვეგოს მიწაზე უკვე არაა
მცხოვრები, ვინც არ იცნობდა

69-ე საკოლხეში სხვადასხვა ერიდან და ეროვნე-ბის პიუზაჲს მქონე მოსახლეობის სავსეა. ერთი ნაწილი რუსული სამოქალაქო V-X კლასებში იმდენ ცოლ-ნას. არაბრძოლველობითიც დაწყებული კლასებში, ბასანდაკვირდოლად, მაგრამ ვერ დაეპყრობა ქვემოთ, არაღანაჲდამ რუსული საკოლხე და მყოფელთა ზვი-რების მენაჲყვანა აგროპოინისა, - აღნიშნეს მას-ტრინდოვსა.

მონათველითა ღირსი პირი ალზრდის
მღვთაზნაურობითა და ღვთაებადმადრი
მოხუარდო თმოგისი გააჯანსაღების
საქმეს ემსახურება ახლად ბარემონ
ტეა ული სტანდარტული საორტუ-
ლი დარაკაზი (ვიზუალზრდის) გასაფ-
ეღებელი დემოტუქსისი გვილინი, დი-
დი გურადლევა მეტევა სამეცურ გე-
შეოვას. ამოვრ მივრია ზომის დარ-
გასი კაითი ღვთაფო გორადლას
საორტის ოსტატმა გიორგი
მინარაგვილა. თეა დემონტაჟ-
იგება დახალიწე, ტრანსპორტი. უპ-
ვე მიღოვის ორი გეგუვიც ბაისს-
ნა. ეს არ არის მემონტევიითი, თუ ბა-
ლით მონივრებთ ივას, როგამაქო-
ვით ალზრდილიც ცმოვლიც უალ-
ვანი, თავის უფალიც სტილით მოქს-
ნავთ მიერა ვალივი, რომელმაც სა-
დრთაშორისი სარკივლაც ბაითივას

სახელი, არაერთხელ მოუპოვებიათ საქართველოს ჩემპიონობა ძიუდოისტ ქმებს – ნიკო და დავით ქუშნიაშვილებს.

სკოლის სპორტსმენები ღელსაც წარმატებით

ასპარეზოვნად რიონულ თუ საძალადო პირველ-
გაზაზა წლებულს, გულის დღისადმი მიმდევრი მი-
წოდებულთა რიონულ ტურნირზე სასამ-
ღამოცხადებულადაც გიორგი პატიონი დიასამ-
გითი გუნდის წევრები — დიმიტრი პატიონი და
ნუზარა ხუციშვილი გუნდის სახელსა და
თავისუფლად აღიარებენ.

აღსანიშნავია ისიც, რომ წლებულებს სკოლაში პირველად გაციხდა მხატვრულ ტანოვარჯიშითა სეპციბ, რომელსაც გიტბა ოთხოზორიბ ხელმძღვანელობს.

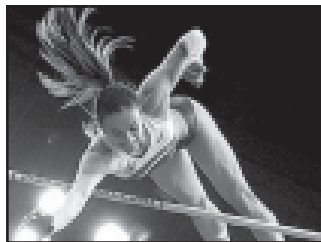
საოქლას საპროცესო მოზრდილი ტერიტორია უპყ-
ვიან ღირებულების ინიციატივით, უპყვიდგანი-
ლად პროცესით სარგებლობისთვის მძლწმწნი
საბჭოთაო, ყანდ, ყმბაბუთის, ხელშეუთის
კალაშუთის, კოვალაშუთის ხელშეუთის
რინი მოვლის კეთილმოსახეობად. საბჭოთა-
რინი მოვლის მიწარაღს ღინყანა, მათი
რინი მოვლის მოვლა აქ ყმბაბუთის
საბჭოთა კლდუ უფრო ბამოცულად, რაც
საღი თაოის ალბრად შეუწყნა ხელს.

ვაჟა დანელია
სურათებზე: 69-ე სკოლის მოსწავლეები
გზოკლებთან და პედაგოგებთან ერთად ხში-
რად მონაწილეობენ ლაშქრობებში; გიჟბას-
ნავივლასა და საორბიტან ერთად ხელოვნე-
ბაც იტაცებენ.

© ମରୁଗୁଣିଆ

ინიზაევა
მილიონისთვის
იბრძოლებს

მსოფლიოში ჭოქიტი მატჩ-გულ ქალთა უდავო ლიდერი ელენა ისინგაპევა 2007 წელს იკრძოლებს მძლეოსანთა საერთაშორისო ფედერაციის მთავარი პრიზის – მილიონი დოლარის მთვინის პროგრამაში Golden League.

ამ პროგრამას კი 2007 წლის სექტემბრისთვის 5 დეკემბრის განცხადებაზე პატარა დედამაღალა და დოხადა და იმედოვნებენ, რომ მასში აუცილებლად იქნებოდა ძალადობის შემოქმედებითი რაუნდები. რაც საშუალებას მისცემს მოქმედ მსოფლიო და ევროპის ჩემპიონს, აგრეთვე მოსწავლეებს რაქორდს მისცეს, ერთხელ კიდევ დაანამტყობოს სპორტის ამ სახეობაში თავისი დიდი უპირატესობა.

ბავშვობის
ოცნება
აისრულა

საპადნიეროდ, სწორად ასე მოუხდა მსახიოვ სინდი მარკოლისს. მისი ოცნება იყო აპირიკული „კლუბის“ ბარპანანა მოხედარა, აგრეთვე მსახიოვად და ცნობილ მოდელად გახდო-
მა. ლოს-ანჯელესში 1965 წლის 1 თებერვარს დაბადე-
ბული სინდი 18 წლისაჲ არ იყო, პირველი წარმატებაჲი რუმორიკჲს. ზემდეჲე მკარ-
დსაჲსჲე ქჲრა ქალიშვილი მთლიანად ჩაეფოჲო დასა-
ვლურ ჟოუ-პიჲანესჲი. ეჲრან-
ჲე ქი, როგორც მსახიოვჲი ჰი წლისჲე ბაჲოჩნად. მას ზემდე-
ჲეჲე 7 ფილმჲი გადაიღეს. თჲმჲეჲე ყველაჲე დიდი წარ-
მატებაჲე აპირიკული ფეჲჲურ-
თისადჲი მიქლჲენილჲე სუ-
რათჲე Lingerie Bowl მოუტა-
ნა.

ცნობილია, რომ აშერიკულ ფინანსურთა მინისტრად მონაწილეობენ სუპერ-მოძღვრები, სადაც ისინი აწვდიან ძალადს თეთრად ღია, მუსიკალურ შოუს. სინდის მარტო ისინი მრავალჯერ მონაწილეობა აქვთ „სამედიკალურ-ში“. ანა რათ, ახალ რეალში შესვლა არ გასჭირვდება.

